

Inhoudsopgave

Voorwoord	blz.	2
Inleiding	blz.	3
Hoofdstuk 1: Pedagogische visie en de rol van de pedagogisch medewerkers	blz.	4
1.1 Ieder kind is uniek	blz.	4
1.2 Pedagogisch coach en pedagogisch beleidsmedewerker	blz.	5
1.3 Opleidingen pedagogisch medewerker	blz.	6
Hoofdstuk 2: Uitgangspunten van buitenschoolse opvang “Marlon”	blz.	7
2.1 Uitgangspunten	blz.	7
2.2 Vrije tijd	blz.	7
2.3 De groep	blz.	7
2.4 Groepsindeling	blz.	8
2.5 Pedagogisch medewerkers	blz.	8
2.6 Stagiaires (BBL/BOL)	blz.	8
2.7 Snuffelstagiaires	blz.	9
2.8 4- ogen principe	blz.	9
2.9 Drie uursregeling	blz.	9
2.10 Leeftijd	blz.	10
2.11 De ruimte	blz.	10
2.12 Activiteiten	blz.	10
2.13 Sport en bewegen	blz.	11
2.14 Sport en zwemles tijdens Bso uren	blz.	11
2.15 Speelgoed	blz.	11
2.16 Televisiegebruik	blz.	11
2.17 Voeding	blz.	12
2.18 Vervoer	blz.	12
2.19 Nieuwe kinderen	blz.	12
2.20 Veiligheid en gezondheid	blz.	12
Hoofdstuk 3: Het individuele kind	blz.	13
3.1 Sociaal emotionele ontwikkeling	blz.	13
3.2 Ontwikkeling van leren en denken (cognitieve ontwikkeling)	blz.	13
3.3 Omgaan met anderen	blz.	13
3.4 Vroegtijdige puberteit	blz.	14
3.5 Kinderinspraak	blz.	14
3.6 Interactie met het kind	blz.	14
3.7 Veiligheid, zelfstandigheid, vrijheid en eigen verantwoordelijkheid	blz.	14
Hoofdstuk 4: Vragen, twijfels en zorgen over de ontwikkeling	blz.	16
4.1 Het Mentorschap	blz.	16
4.2 Observeren en signaleren	blz.	16
4.2 Zieke kinderen	blz.	18
4.3 Zindelijkheid	blz.	18
Hoofdstuk 5: Waarden en normen	blz.	19
5.1 Waarden en normen	blz.	19
5.2 Visie op het opvoeden met de verschillen in waarden en normen	blz.	19
Hoofdstuk 6: Samenwerking en afstemming met ouders	blz.	20
6.1 Samenwerking met ouders	blz.	20
6.2 De Oudercommissie	blz.	21
6.3 Klachtenregeling	blz.	21
6.4 De Geschillencommissie Kinderopvang en peuterspeelzalen.	Blz.	21

Voorwoord

Voor u ligt het Pedagogisch beleidsplan van buitenschoolse opvang “Marlon”. Met het op schrift stellen van de visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen wordt kwaliteit nagestreefd. Het maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt de professionaliteit. Het Pedagogisch beleidsplan biedt grove kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Daarbij kan het niet anders zijn dan dat er altijd sprake is van een intentie; de dagelijkse praktijk vraagt om aanpassing aan de specifieke situatie van een bepaald moment. Bovendien veranderen inzichten en ideeën in de loop van de tijd. Richtlijnen zullen dan na overleg aangepast moeten worden, wat kan leiden tot wijzigingen in het beleidsplan. Daarmee wordt duidelijk dat een Pedagogisch beleidsplan het resultaat is van een cyclisch en dynamisch proces. Dit Pedagogisch beleidsplan wordt nader uitgewerkt in een pedagogisch werkplan. In dit werkplan staat beschreven hoe er in de groep concreet gewerkt wordt op basis van het Pedagogisch beleidsplan. Het Pedagogisch beleidsplan geeft pedagogisch medewerkers richting en houvast bij hun werk en biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt.

Wanneer wij over *het kind* schrijven, gebruiken wij de mannelijke vorm. Wij bedoelen dan zowel meisjes als jongens. Dit geldt ook wanneer wij schrijven over de pedagogisch medewerker, waarmee ook de vrouwelijk collega wordt bedoeld. Als wij schrijven over de ouder(s), bedoelen wij ook de verzorger(s) van het kind.

Inleiding

De buitenschoolse opvang is een voorziening buiten schooltijd voor kinderen van 4 tot 13 jaar die naar de basisschool gaan. BSO “Marlon” biedt met de buitenschoolse opvang een zinvolle en prettige vrijetijdsbesteding aan kinderen. BSO “Marlon” zorgt voor een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat, waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen op fysiek, sociaal, emotioneel en intellectueel niveau.

Er wordt veel zorg besteed aan de manier waarop de kinderen worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep: wij vinden het belangrijk dat kinderen met plezier naar de buitenschoolse opvang komen. De basishouding van de pedagogisch medewerkers wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor ieder kind: individueel en in de groep.

BSO “Marlon” meent dat haar buitenschoolse opvang een verantwoorde en plezierige aanvulling is op de opvoeding thuis, middels:

- het contact met andere kinderen;
- het activiteiten aanbod;
- de ruimte van de buitenschoolse opvang: veilig en uitdagend;
- het contact met meerdere, vaste en deskundige volwassenen.

Overleg met ouders draagt bij aan de kwaliteit die de buitenschoolse opvang voor kinderen en hun ouders kan hebben. Om ouders in staat te stellen actief mee te denken over het beleid van de organisatie, bestaat er een Oudercommissie.

Hoofdstuk 1

Pedagogische visie en de rol van de pedagogisch medewerkers

1.1 Ieder kind is uniek

Een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Daarnaast staat een kind erg open voor alles om zich heen en is daarom door de omgeving sterk te beïnvloeden.

Kinderen ontwikkelen zich in belangrijke mate zelf, zij zijn de motor van hun eigen ontwikkeling maar zij hebben daar wel wat bij nodig. Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen in zichzelf en in anderen.

Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind.

De rol van de volwassenen is er op gericht het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan.

De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen. Het is dan belangrijk dat volwassenen ruimte geven voor de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat volwassenen de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind.

De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang zijn deskundig op het gebied van de opvoeding en verzorging van kinderen. Zij zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten waarin ieder kind van de groep gerespecteerd wordt.

Een pedagogisch medewerker biedt op diverse manieren ondersteuning:

- **Emotioneel ondersteunen**

Laten merken dat jij betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren.

De pedagogisch medewerker biedt emotionele ondersteuning door bijvoorbeeld te troosten als het kind verdriet heeft, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door de contacten met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.

- **Respect voor autonomie**

Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen en hier positief op ingaan.

De pedagogisch medewerker respecteert de autonomie van het kind door hem zo veel mogelijk gelegenheid te geven zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt. De indeling van de ruimte en het programma hebben ook invloed op de mogelijkheden voor kinderen om autonomie te ervaren.

- **Structuur bieden en grenzen stellen**

Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen.

Kinderen ruimte geven zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen. Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken. De regels zijn voor de kinderen duidelijk. Kinderen proberen grenzen af te tasten en te overschrijden om te weten wat de gevolgen zijn. Met de regels stelt de pedagogisch medewerker een duidelijke grens.

- **Informatie en uitleg geven**

Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen.

Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Bij het geven van informatie en uitleg is het belangrijk ervoor te zorgen dat het geen eenrichtingsverkeer wordt: de pedagogisch medewerker vertelt, het kind luistert.

1.2 Pedagogisch coach en pedagogisch beleidsmedewerker

Bso Marlon vindt het belangrijk dat de medewerkers goed kunnen inspelen op de behoefte van het kind en dat zij de kinderen een plek bieden waar zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. De kwaliteit van de buitenschoolse opvang wordt voor een belangrijk deel bepaald door de pedagogisch medewerkers. Daarom besteden wij aandacht aan de ontwikkeling en ondersteuning van onze medewerkers op pedagogisch vlak. Daarom hebben wij een Pedagogisch Beleidsmedewerker en een Pedagogisch Coach aangesteld.

De Pedagogisch Beleidsmedewerker is gericht op het actualiseren, (door)ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen Bso Marlon. Zij bewaakt en borgt de invoering van het pedagogisch beleid en vertaalt deze naar de werkpraktijk onder andere door concrete activiteiten, methoden en instrumenten te ontwikkelen.

De Pedagogisch Coach is gericht op het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de dienstverlening en de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. De Pedagogisch Coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. Zij begeleidt, coacht en stimuleert het ontwikkelproces van de medewerkers op pedagogisch gebied.

Urenverdeling

Bso Marlon is één locatie met in totaal 2 fte. Op grond van de wet IKK worden onderstaande uren ingezet:

Pedagogische beleidsontwikkeling/implementatie	1*50	50
Coaching pedagogisch medewerkers	2*10	20
Totaal		70

Bij de verdeling van de coaching uren per pedagogisch medewerker zorgen we ervoor dat elke pedagogisch medewerker jaarlijks een vorm van coaching ontvangt. In overleg met de pedagogisch medewerker en de teamleider wordt er besloten op welke pedagogische vaardigheden gecoacht wordt en in welke vorm deze coaching wordt aangeboden.

Afhankelijk van de behoeftes van de leidinggevende, het team en de individuen worden er diverse vormen van coaching aangeboden:

- Individuele coaching gesprekken
- Coaching on the job
- Vaardighedentraining
- Team coaching en/of intervisie
- Diverse trainingen

Bij de bepaling van het exacte aantal coaching uren per pedagogisch medewerker houden we rekening met de vak volwassenheid van de betreffende pedagogisch medewerkers en het team. Alle pedagogisch medewerkers van Bso Marlon ontvangen jaarlijks coaching, dit geldt voor zowel vaste medewerkers als voor invalkrachten en uitzendkrachten. Uitzondering zijn de pedagogisch medewerkers in opleiding, omdat zij vanuit de opleiding en door de persoonlijke begeleider worden gecoacht.

Door de inzet van een Pedagogisch Beleidsmedewerker en een Pedagogisch Coach ondersteunen wij de medewerkers om het beste uit zichzelf en uit de kinderen te halen.

1.3 Opleidingen pedagogisch medewerker

BSO Marlon draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers en zich zelf. Elk jaar wordt er een opleidingsplan opgesteld. In principe willen we permanent educatie aanbieden aan ons personeel. Zie in bijlage.

Hoofdstuk 2

De uitgangspunten van buitenschoolse opvang “Marlon”

2.1 Uitgangspunten

BSO “Marlon” hanteert voor de buitenschoolse opvang de volgende uitgangspunten:

- De buitenschoolse opvang is een voorziening waar schoolkinderen een deel van hun tijd doorbrengen. Het gaat om tijd die zij vrij zijn van school, om vrije tijd;
- De buitenschoolse opvang biedt kinderen een pedagogisch verantwoord en veilig onderkomen in een huiselijke sfeer;
- De kinderen hebben binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de buitenschoolse opvang een grote keuzevrijheid in spel- en contactsituaties;
- Binnen de buitenschoolse opvang is een sfeer van verdraagzaamheid en wederzijds respect;
- De buitenschoolse opvang heeft aandacht voor zowel de groep als het individu en houdt rekening met de diverse wensen, verschillen, enzovoort;
- Ouders en kinderen worden betrokken bij het beleid van de buitenschoolse opvang.

2.2 Vrije tijd

Vrije tijd wordt gekenmerkt door het speelse, het niet functionele bezig zijn. Kenmerken van vrije tijd zijn:

- Bezig zijn is belangrijker dan presteren en dat kinderen spelen en daaraan plezier beleven is belangrijker dan wat zij daarbij leren;
- Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen ook in hun vrije tijd behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten;
- De sociale contacten van de kinderen zijn belangrijker dan het product van een activiteit; zij leren in deze contacten spelenderwijs een aantal dingen die van invloed zijn op hun persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal inzicht, overleg, sociale vaardigheden).

Kinderen mogen op de buitenschoolse opvang de wijze waarop zij hun vrije tijd besteden zelf bepalen. Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een spel of activiteit. De houding van de pedagogisch medewerker is uitnodigend; hij probeert met enthousiasme en een interessant aanbod de nieuwsgierigheid van het kind te prikkelen. Wel verwachten wij van de kinderen dat zij zich aan gemaakte afspraken houden: heb je aangegeven mee te willen doen aan een bepaalde activiteit, dan doe je ook mee. Het is van belang dat er een goede balans is in het aanbod tussen de georganiseerde activiteiten en vrij spel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is een aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Zij willen graag iets nieuws leren en hun vaardigheden oefenen.

2.3 De groep

Naast aandacht voor het individuele kind, zorgt de pedagogisch medewerker voor een goede groeps sfeer waarin het kind sociale ervaringen kan opdoen en zich kan hechten. De pedagogisch medewerker biedt de kinderen de ruimte om van elkaar te leren. Het sociale contact bevordert de pedagogisch medewerker door samen te drinken, samen te spelen en gezamenlijke activiteiten te ondernemen. Door het samen spelen in de groep leren de kinderen spelenderwijs samenwerken en afspraken maken. De kinderen worden gestimuleerd in hun zelfstandigheid door zoveel mogelijk zelf een oplossing te zoeken voor eventuele problemen. In schoolweken werken wij (op maandag, dinsdag en donderdag) met twee basisgroepen. Omdat de eindtijden van de scholen in Schoonebeek niet gelijk lopen, bestaan de basisgroepen uit de kinderen van Obs de Iemenhof en Cb de Oliebron met gemengde leeftijden. Na het eet/drinkmoment worden er activiteiten aangeboden in beide groepen en kunnen de kinderen kiezen waar ze gaan spelen. Op deze manier lopen de kinderen van

verschillende leeftijden en scholen door elkaar en kunnen ze van elkaar leren, elkaar helpen en samen spelen.

2.4 Groepsindeling

De opvang van kinderen vindt plaats in een basisgroep. Een basisgroep bestaat, in de leeftijd van 4 tot 13 jaar, ten hoogste uit 22 kinderen per dag. Met uitbreiding mogelijkheden tot 45 kinderen. Als we meer dan 22 kinderen per dag opvangen (op de maandag, dinsdag en donderdag) werken we met twee basisgroepen (het vaste bso lokaal en het speellokaal). . Omdat de eindtijden van de scholen in Schoonebeek niet gelijk lopen, bestaan de basisgroepen uit de kinderen van Obs de Iemenhof en Cb de Oliebron met gemengde leeftijden. Wij werken met gemengde leeftijden, zodat de jonge kinderen van de oudere kunnen leren en de oudere de jongere kunnen helpen en laten zien hoe iets moet.

In de basisgroep vinden de basisactiviteiten als eten en drinken plaats. Daarnaast is er de mogelijkheid om aan de aangeboden activiteit van de dag mee te doen of vrij te gaan spelen met overloop in beide groepen.

Daarnaast kunnen we gebruik maken van twee schoolpleinen. Een grote waar we meestal met de gehele groep gebruik van maken en een kleine. Het kleine plein wordt gebruikt als we de groep opsplitsen of als de groep bestaat uit hooguit 18 tot 22 kinderen.

2.5 Pedagogisch medewerkers

De opvang wordt uitgevoerd door MBO/HBO gediplomeerde pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers voldoen aan de eisen die gesteld worden in de CAO Kinderopvang en zijn in het bezit van een VOG (Verklaring omtrent Gedrag), doormiddel van het persoonsregister worden de pedagogisch medewerkers continu gescreend. Tevens zijn deze medewerkers in het bezit van een EHBO-diploma en/of een BHV-certificaat of worden zij in de gelegenheid gesteld dit alsnog te behalen. Bso Marlon zorg voor het op peil houden van de benodigde kennis en vaardigheden d.m.v. het aanbieden van na- en bijscholing.

Per 11 kindplaatsen wordt een gediplomeerde kracht ingezet. Zo staan er altijd voldoende pedagogisch medewerkers op de groep en kunnen we het opvang klimaat veilig houden.

De pedagogisch medewerker draagt de gehele verantwoordelijkheid van de uitvoering van de buitenschoolse opvang.

Invalkrachten voldoen eveneens aan bovengenoemde eisen. Zij worden ingezet bij ziekte of verlof van de vaste pedagogisch medewerker en dragen dezelfde verantwoordelijkheden.

2.6 Stagiaires(BBL/BOL)

Naast groepsleiding kan het team mede bestaan uit leidster(s) in opleiding (BBL) en/of stagiaires (BOL), hooguit 1 per periode. Deze stagiaires kunnen afkomstig zijn van diverse middelbare beroepsopleidingen. De stagiaire heeft een vaste werkbegeleider. Stagiaires voeren allerlei opdrachten uit met de kinderen, zowel individueel als in groepsverband. In eerste instantie gaat dit onder begeleiding en visie van de werkbegeleider, later ook zelfstandig. Deze opdrachten kunnen variëren van het doen van verzorgende/begeleidende activiteiten, rapporteren en observaties. Bij observaties vraagt de stagiaire wel toestemming aan de ouders. De formatieve inzetbaarheid wordt te alleen tijde schriftelijk vastgelegd in overeenstemming met de opleidings- en praktijkbegeleider. Bij de formatieve inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs wordt rekening gehouden met de opleidingsfase waarin ze zich bevinden. In de regeling is bepaald dat inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs geschiedt conform de meest recent aangevragen Cao kinderopvang en de meest recent aangevragen Cao welzijn en maatschappelijke dienstverlening.

Maximaal een derde deel van het totaal minimaal aantal op Bso Marlon in te zetten beroepskrachten bestaat uit beroepskrachten in opleiding of stagiairs.

2.7 Snuffelstagiaires

Er mag bij Bso Marlon ook gesnuffeld worden door stagiaires met een snuffelstage van het middelbaar onderwijs (maximaal 10 dagen). Deze stagiaires zijn altijd boventallig.

De taken van de snuffelstagiaires bestaat voornamelijk uit het begeleiden van de kinderen tijdens het tafelmoment, de aangeboden activiteiten en het vrije spelen. Daarnaast helpen ze ons met huishoudelijke taken.

2.8 4-ogen principe

Vanaf 1 Juli 2013 is het "4-ogen principe" verplicht gesteld voor de kinderopvang. Het 4-ogen principe houdt in dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan, zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of luisteren.

De oudercommissie heeft hierin adviesrecht. En de GGD controleert hier ook op.

Naast praktische oplossingen om meekijken en meeluisteren mogelijk te maken vindt Bso Marlon vooral ook 'de gedachten achter' het principe van belang. We moeten werken aan een professioneel en open werkklimaat. Het is belangrijk om met elkaar te overleggen, elkaar te coachen en feedback te geven. Zo verval je minder snel in je eigen patroon. Regels kunnen helpen, maar het gedrag eromheen telt minstens zo zwaar. Eerlijkheid tussen medewerkers en ouders is belangrijk.

Omdat Bso Marlon kleinschalig is, komt het voor dat tijdens de voorschoolse opvang, naschoolse opvang op woensdag en vrijdag en tijdens vakantie regelmatig 1 pedagogisch medewerker op de groep staat. Daarom hebben wij er voor gekozen om te werken met het "4-ogen principe".

In de schoolweken vullen we het 4-ogen principe uit door middel van samenwerking met de school waar Bso Marlon bij in zit. Tijdens de voorschoolse opvang komen de leerkrachten vanaf 7.15 op school en zullen er vanaf 7.00 altijd ouders aanwezig zijn die hun kinderen komen brengen. Op de ochtenden dat er twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn tijdens de voorschoolse opvang, zal de tweede persoon een half uur na de eerste medewerker aanwezig zijn. De tijden kunnen afwijken i.v.m. openingstijden. Bso Marlon is open om 7.00 uur en biedt vervroegde opvang aan vanaf 6.30.

Na schooltijd, zijn de leerkrachten tot 17.00 uur aanwezig en de schoonmaakster van de school tot 16.30. De pedagogisch medewerkers staan gemiddeld tot 17.30 uur samen op de groep. Tevens zullen er vanaf 16.00 ouders aanwezig zijn die hun kinderen komen ophalen.

Zo heeft "Bso Marlon" altijd een back up, mocht er onverwachts iets met één van de kinderen of pedagogisch medewerker(s) gebeuren.

Tijdens schoolvakantie is kinderopvang Villa Vrolijk de achterwacht van "Bso Marlon". Mocht er iets gebeuren kan de desbetreffende pedagogisch medewerker contact opnemen met Villa Vrolijk of met de leidinggevende van Bso Marlon.

2.9 Drie urenregeling

Buiten de schoolvakantie om geldt voor de buitenschoolse opvang de half-urenregeling. In het kopje 4-ogen principe heeft u gelezen hoe wij hier mee omgaan.

Aangezien Bso Marlon kleinschalig is, komt het regelmatig voor in schoolvakantie dat de beroepskracht-kind-ratio het toelaat dat er een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat. Bso Marlon probeert alleen gebruik te maken van de 3 urenregeling als het in de praktijk echt werkbaar is. We willen niet dat kinderen onder deze regeling te lijden hebben. Dus wanneer het voor het werken prettiger is om met meer pedagogisch medewerkers te zijn, wordt dit ook gedaan. In de uren dat de pedagogisch medewerker alleen op de groep staat tijdens de 3 urenregeling, is er een voortdurende inloop door ouders. Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico

dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen. De 3 uurregeling is alleen toepasbaar op vakantie opvangdagen dat wij geopend zijn van 7.00 tot 18.00 uur. Wij bieden deze dagen meer dan 10 uur opvang per dag.

Wanneer wij werken met de 3 uursregeling wordt deze tijdens schoolvakanties als volgt ingevuld:
Op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag.

- 7.00 tot 8.30 uur
- 16.30 tot 18.00 uur

2.10 Leeftijd

De kinderen binnen de buitenschoolse opvang variëren enorm in leeftijd. Dit leeftijdsverschil heeft een aantal voordelen:

- Jonge kinderen leren van de oudere kinderen en de oudere kinderen ontwikkelen zorgzaamheid voor de jongeren;
- Jonge kinderen worden gestimuleerd in hun spel door oudere kinderen;
- Het benadert de thuissituatie;
- Kinderen leren rekening houden met elkaar;
- Kinderen worden gestimuleerd voor zichzelf op te komen;
- Kinderen nemen deel aan activiteiten die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau.

Er zijn ook nadelen aan het grote leeftijdsverschil. De jonge kinderen kunnen het spel van de oudere kinderen storen of de oudere kinderen kunnen te overheersend zijn in de groep. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat iedereen voldoende ruimte krijgt. Bij het activiteitenaanbod wordt rekening gehouden met het leeftijdsverschil door bijvoorbeeld twee verschillende activiteiten aan te bieden.

2.11 De ruimte

De buitenschoolse opvang van BSO “Marlon” voldoet aan alle eisen die gesteld worden door de Wet kinderopvang.

Aspecten die BSO “Marlon” belangrijk vindt zijn:

- De ruimtes biedt voldoende mogelijkheden voor alle leeftijden en de verschillende behoeften van de kinderen;
- De ruimtes biedt voldoende rust maar ook uitdaging;
- De ruimtes is uitnodigend;
- De ruimtes heeft een huiselijke sfeer;
- De ruimtes is multifunctioneel ingericht voor de verschillende gebruikers.

Op de locatie bestaat de mogelijkheid tot buitenspelen. De buitenruimtes zijn veilig en biedt voldoende uitdaging en mogelijkheid tot divers spel.

2.12 Activiteiten

Zoals al eerder beschreven, bepalen kinderen zelf hoe zij de tijd op de buitenschoolse opvang invullen. BSO “Marlon” werkt wel met thema’s dit kan elke maand een ander thema zijn.

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Buitenschoolse opvang is vrije tijd: tijd hebben om lekker niets te doen blijft ook belangrijk;
- De buitenschoolse opvang is voor en van de kinderen; het aanbod wordt mede door en met behulp van de keuzes van kinderen bepaald;
- Wij bieden vertrouwde activiteiten, maar bieden ook nieuwe dingen aan en dagen kinderen uit;
- Het aanbod is voor alle leeftijden, voor jongens en meisjes, waarbij rekening gehouden wordt dat oudere kinderen meer behoefte kunnen hebben aan uitdaging in activiteiten;

Bij de buitenschoolse opvang onderscheiden wij twee soorten activiteiten:

- Vrij spel;
- Open activiteiten;

- **Vrij spel**

Kinderen bepalen zelf wat zij gaan doen, hoe lang en met wie. Zij kunnen in principe zelfstandig aan de slag. De pedagogisch medewerker heeft een minimale bemoeienis; meer een ondersteunende en begeleidende rol.

Voorbeelden:

- Vrij buiten spelen in zandbak, klimrek, hangen, fietsen, voetballen, tikkertje spelen, een gezelschapsspel spelen;
- Binnen met de poppen spelen;
- Knutselen (kind wil bijvoorbeeld een schilderij maken; pedagogisch medewerker zorgt op dat moment voor de materialen)

- **Open activiteiten**

De pedagogisch medewerker bereidt iets voor. Kinderen kunnen kiezen:

- Hier aan mee te doen;
- Hier niet aan mee te doen;
- Later in te stromen;

De activiteit heeft meer "inhoud" dan vrij spel. Het is iets dat de pedagogisch medewerker bewust aanbiedt en van te voren is voorbereid en er is tijd voor vrij gemaakt.

Voorbeelden:

- Kookactiviteit;
- Pennenbakje maken (van te voren is bedacht hoe dit kan en materialen zijn klaargezet);
- Een activiteit wat aansluit op het thema van dat moment;

Een kleurplaat aanbieden of ter plaatse tikkertje spelen valt hier niet onder. Dit valt onder vrij spel.

2.13 Sport en bewegen

Bewegen is belangrijk voor kinderen. Bij de buitenschoolse opvang vinden wij het belangrijk dat kinderen naar buiten gaan en spelen. Bewegen kan in de vorm van vrij spelen, georganiseerde spelen en sporten. Op landelijk en gemeentelijk niveau is er veel aandacht voor bewegen door kinderen. De buitenschoolse opvang houdt deze ontwikkelingen in de gaten en probeert hierop aan te sluiten. Kinderen hebben op de buitenschoolse opvang de beschikking over divers sport- en spelmateriaal.

2.14 Sport en zwemles tijdens Bso uren

Bso Marlon, brengt wanneer mogelijk, de kinderen die een sport beoefenen of zwemles hebben in de uren dat ze op de Bso verblijven. Voor de kinderen is het super leuk om tijdens de opvang naar de sport of zwemles te gaan, voor de ouders een welkome tijdsbesparing. Er gaan altijd ook vrouwelijke leidsters mee. Die begeleiden de kinderen zo nodig bij het omkleden.

2.15 Speelgoed

Het speelgoed dat op de buitenschoolse opvang aanwezig is, is prikkelend voor de fantasie en is gevarieerd. Kinderen kunnen zelf het speelgoed pakken. Er is voldoende aanbod voor alle leeftijdsgroepen.

2.16 Televisiegebruik

BSO "Marlon" mag gebruik maken van de computer en het digibord van de school. Op deze manier kan er een film gekeken worden of schooltv.

De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang gaan bewust om met het gebruik van deze media. Dit resulteert in de volgende uitgangspunten:

- De TV worden in principe niet gebruikt als zoethoudertje of uit gemak;

- De pedagogisch medewerker bepaalt op welk tijdstip de TV aan mag en hoe lang er gekeken wordt;
- De pedagogisch medewerker houdt in de keuze van films rekening met het verschil in leeftijd.

2.17 Voeding

BSO "Marlon" wil de bewustwording van en kennis over het belang van een gezond eet- en beweegpatroon van kinderen (ter voorkoming van overgewicht) bevorderen. Door middel van het verstrekken van gezonde voeding werkt BSO "Marlon" mee aan de gezondheid van kinderen. Daarbij volgt zij de adviezen van het Voedingscentrum en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. BSO "Marlon" houdt rekening met allergieën en diëten van kinderen.

2.18 Vervoer

Het halen en brengen van en naar school wordt gedaan door de pedagogisch medewerkers die op dat moment aan het werk zijn. In Schoonebeek wordt dit zoveel mogelijk met de BSO-bus, lopend of op de fiets gedaan. Zie protocol vervoer voor een uitgebreide beschrijving.

2.19 Nieuwe kinderen

Nieuwe kinderen worden spelenderwijs wegwijs gemaakt in de buitenschoolse opvang. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat kinderen kennismaken met andere kinderen en met de mogelijkheden van de buitenschoolse opvang. Elk kind krijgt een mentor aangewezen, de mentor is het aanspreekpunt voor het kind en zijn/haar ouders.

2.20 Veiligheid en gezondheid

De pedagogisch medewerker biedt het kind een voldoende veilig en gezonde omgeving aan, waarin hij ongehinderd op onderzoek uit kan gaan. BSO "Marlon" maakt daarom jaarlijks een risico-inventarisatie die aansluit op onze praktijk. Hierdoor krijgen wij inzicht in de risico's die kinderen zouden kunnen lopen en kunnen wij waar nodig passende maatregelen treffen. Deze maatregelen beschrijven wij in een plan van aanpak. Hierin staat tevens aangegeven wat wij binnen welke termijn doen. Tevens beschikt BSO "Marlon" over huisregels. Hierin staan afspraken over het doen en laten binnen de buitenschoolse opvang.

De GGD is door de gemeente ingeschakeld als toezichthouder en voert jaarlijks een onderzoek uit om toe te zien op het naleven van de Wet kinderopvang.

Hoofdstuk 3

Het individuele kind

Zodra een kind naar de basisschool gaat, komt het in aanraking met een nieuw opvoedingsmilieu. Naast de ouders en de pedagogisch medewerkers van de opvangvoorziening, gaan leerkrachten een rol spelen. Deze drie groepen opvoeders zijn op hun eigen wijze met het kind bezig. Ten opzichte van de thuissituatie en de school vervult de buitenschoolse opvang een aanvullende, maar ook eigen rol. De buitenschoolse opvang kan het kind mogelijkheden bieden die thuis en op school soms niet aanwezig zijn. Bijvoorbeeld door het aanbod van spelmaterialen en activiteiten, dan wel door het bieden van een veilige speelomgeving. De opvang van basisschoolkinderen gebeurt in een huiselijke-, niet-schoolse sfeer waarin ieder kind individueel en in groepsverband gerespecteerd wordt. De buitenschoolse opvang biedt het kind een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten. De wereld van het jonge schoolkind breidt zich sterk uit. Het kind zoekt steeds meer zijn eigen weg. Hierna beschrijven wij een aantal aspecten uit het leven van een basisschoolkind in relatie tot de buitenschoolse opvang.

3.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Het schoolkind gaat in grotere groepen spelen en sluit zich aan bij sport- en/of spelclubs. Tijdens het spelen in groepen ervaart het kind gevoelens van leiderschap, competitie, samenwerking en dergelijke. De eigen persoonlijke zelfstandigheid wordt duidelijker. Het kind ontleent hier meer zelfvertrouwen aan. Pedagogisch medewerkers bevorderen dit zelfvertrouwen door het kind te helpen een positief zelfbeeld te vormen. Een kind dat zich gewaardeerd voelt om wat hij doet, dat gestimuleerd wordt om een taak af te maken, dat aangesproken wordt op de eigen verantwoordelijkheden en dat weet dat zijn mening ook waarde heeft, zal zich vrijer en zekerder gedragen en optreden naar anderen. De pedagogisch medewerker van de buitenschoolse opvang houdt in zijn houding jegens de kinderen en in het aanbod van activiteiten rekening met bovenstaande. Kinderen hebben op momenten ook behoefte aan rust en/of lichamelijke aandacht in de vorm van knuffelen en bij elkaar zitten. Bij het oudere schoolkind ontwikkelt zich een verschil in manifestatie tussen jongens en meisjes. Jongens en meisjes spelen vanaf een jaar of tien meer gescheiden dan voorheen en staan kritischer ten opzichte van elkaar. Het aanbod van activiteiten aan kinderen vanaf acht jaar zal dan ook anders zijn dan dat aan de jongere leeftijdsgroepen.

3.2 Ontwikkeling van leren en denken (cognitieve ontwikkeling)

Op school leert het kind een aantal nieuwe vaardigheden zoals lezen, spellen, schrijven en rekenen. Voordat een kind deze zaken kan leren, moet aan een aantal voorwaarden voldaan zijn. Het kind moet zich kunnen concentreren, kunnen luisteren, beschikken over voldoende taalschat en het moet woorden kunnen analyseren. In de eerste levensjaren wordt hiervoor al de basis gelegd. Op school leert een kind in toenemende mate zelfstandig taken uit te voeren en problemen op te lossen. Omdat in het onderwijs met name het verwerven van cognitieve vaardigheden centraal staat, kenmerkt de buitenschoolse opvang zich als een plek waar expressie, creativiteit en samenspel centraal staan. De middelen en materialen die aangeschaft zijn, staan daar ten dienste van.

3.3 Omgaan met anderen

Meer dan peuters zijn schoolkinderen gevoelig voor de reactie van andere kinderen en volwassenen. Is het voor een peuter/kleuter nog heel gewoon bescherming te zoeken bij de volwassenen, naarmate het kind ouder wordt, wordt dergelijk gedrag als kinderachtig beschouwd. Schoolkinderen kunnen zich zorgen maken om zaken als: het voor schut staan tegenover leeftijdgenootjes, het zich buitengesloten voelen, het eigen uiterlijk, ruzies thuis en de dood. De manier waarop het kind met de zorgen omgaat, wordt deels bepaald door zijn levensinstelling en zelfbeeld. Kinderen van een jaar of tien kunnen steun ontleenen aan een gezellig gezin van een

vriendje, een eigen club, een geheime speelplek of een huisdier. Alle kinderen krijgen wel eens ruzie. In eerste instantie laat de pedagogisch medewerker de kinderen ruzie zelf oplossen. Daar waar dit niet lukt, helpt de pedagogisch medewerker de kinderen naar oplossingen te zoeken.

3.4 Vroegtijdige puberteit

Tegenwoordig begint de puberteit van kinderen steeds vroeger. Dit geldt met name voor meisjes. Dit uit zich bijvoorbeeld in een groeispurt en de groei van de borsten. Deze verandering is voor kinderen niet altijd gemakkelijk, zeker als jij nog erg jong bent en jij fysiek al veel verder ontwikkeld bent dan jouw leeftijdgenootjes. De pedagogisch medewerkers zijn hier alert op.

3.5 Kinderinspraak

Bij Bso Marlon vinden wij het belangrijk dat kinderen inspraak hebben. Door kinderen zelf te laten denken en hun mening te geven over de buitenschoolse opvang werken kinderen aan hun zelfstandigheid en zelfvertrouwen. De kinderen wordt regelmatig gevraagd welke spelen of zaken er nog gemist wordt op de Bso en in overleg met de kinderen worden er regels opgesteld. Door het gebruik van participatie geef je de kinderen ook het gevoel dat de Bso echt van hen zelf is.

3.6 interactie met het kind

Als Bso vinden wij het belangrijk dat er goed geluisterd wordt naar de kinderen en op een goede manier gecommuniceerd wordt. op deze manier bouwen we een vertrouwde relatie op met de kinderen.

- We communiceren letterlijk op het niveau van de kinderen, door veel bij hun op de grond te zitten, door de knieën te gaan en kinderen aan te kijken.

Actief en aandachtig luisteren

- De pedagogisch medewerker maakt en houdt oogcontact met het kind.
- Als het kind is uitgesproken dan toont de pedagogisch medewerker interesse voor vragen te stellen.

Praten, uitleggen en luisteren

- De pedagogisch medewerkers verwoorden wat ze gaan doen
- De pedagogisch medewerkers verwoorden wat er gaat gebeuren

Praten over gevoelens van het kind

- De pedagogisch medewerker verwoordt de gevoelens van het kind en bevestigt ze. Bijvoorbeeld: "Dat ziet er pijnlijk uit, ben je gevallen?". "Ik kan me voorstellen dat het pijn doet!".

3.7 Veiligheid, zelfstandigheid, vrijheid en eigen verantwoordelijkheid

Kinderen hebben behoefte aan veiligheid en geborgenheid. De zorg voor fysieke veiligheid staat soms de drang naar zelfstandigheid en vrijheid in de weg. Een ander spanningsveld is te constateren tussen voldoende toezicht houden op de kinderen vanwege de veiligheid en de wens van opgroeiende kinderen tot meer vrijheid en eigen verantwoordelijkheid. Kiezen voor veiligheid en toezicht is de gemakkelijkste weg, maar voor de kinderen betekent dit een belemmering van hun ontwikkeling en het kan ook een belangrijke reden zijn om niet meer naar de buitenschoolse opvang te willen. Hierin goed kiezen, betekent dat jij de kinderen goed moet kennen en moet weten wat de kinderen aankunnen en wat zij nodig hebben. Het ene kind heeft meer behoefte aan vrijheid dan de ander en zij verschillen ook in de mate waarin zij dat aankunnen. Ook ouders hebben daar verschillende meningen over. Het is dan ook mogelijk als ouder en kind aan te geven wat de vrijheden van een kind zijn. Dit kan betekenen dat er wordt afgesproken dat een kind zelfstandig naar de buitenschoolse opvang mag komen of zelfstandig op het plein van de buitenschoolse opvang

mag spelen. Door dit samen met kind en ouder te bespreken, wordt de autonomie van het kind gerespecteerd en de zelfstandigheid gestimuleerd. Alle kinderen moeten uiteindelijk op eigen benen staan. Om kinderen op te laten groeien tot zelfstandige wezens is het goed hen te stimuleren op hun eigen houtje activiteiten te ondernemen; situaties te creëren waarin zij zonder tussenkomst van een volwassene met zelfgekozen zaken bezig kunnen zijn en hen uit te nodigen verantwoordelijkheid te nemen voor de uitdagingen die zij zijn aangegaan. Zodat zij kunnen zeggen: "Dat kan ik zelf!" Kinderen worden uitgedaagd om eerst zelf te proberen iets op te lossen. Dit kan zowel het uitproberen van een nieuwe vaardigheid als het oplossen van een ruzie zijn. De pedagogisch medewerker heeft hierin een aanmoedigende rol en biedt handreikingen aan.

Hoofdstuk 4

Vragen, twijfels en zorgen over de ontwikkeling

In het werken met kinderen kunnen zich situaties voordoen waarbij het onduidelijk is of er al dan niet iets met het kind aan de hand is. Elk kind wordt gekoppeld aan een pedagogisch medewerker (mentor). De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het signaleren van mogelijke ontwikkelingsstoornissen of de dreiging ervan. Daarnaast is de pedagogisch medewerker het aanspreekpunt voor de ouders en het kind.

4.1 Het mentorschap

Elk kind dat wordt opgevangen bij Bso Marlon wordt gekoppeld aan een vaste pedagogisch medewerker (mentor). De mentor is een pedagogisch medewerker, die het kind regelmatig ziet. Er wordt ook gekeken naar een eventuele 'klik'. De mentor is bij de eerste (proefdraai)dag op de Bso aanwezig, zodat er gelijk kennis gemaakt wordt. De mentor ontfermt zich vanaf het eerste begin over het kind en zorgt dat het kind kennismaat met de ruimte, de huisregels, de overige pedagogisch medewerkers en de ander kinderen binnen de groep. Geleidelijk aan leert het kind op deze manier omgaan met de groepsnormen en het dagritme. Met het oog op een betere signaleringsfunctie is de mentor altijd verantwoordelijk voor de 'grote lijnen' van de aan de mentor toe vertrouwde kinderen. Als er bijzonderheden zijn rond de ontwikkeling van een kind dan bespreekt de mentor deze met de ouders. Af en toe knoopt de mentor een gesprekje aan met een kind, om te bespreken hoe het gaat. Dit zal vooral spelenderwijs gebeuren. Mocht een kind ergens mee zitten kan hij/zij dit met zijn/haar mentor bespreken. Bij zorgen rondom een kind worden ouders uitgenodigd voor een of meerdere extra gesprekken. De mentoren worden in het gehele proces ondersteund en gecoacht door de leidinggevende.

De mentor heeft de volgende specifieke taken:

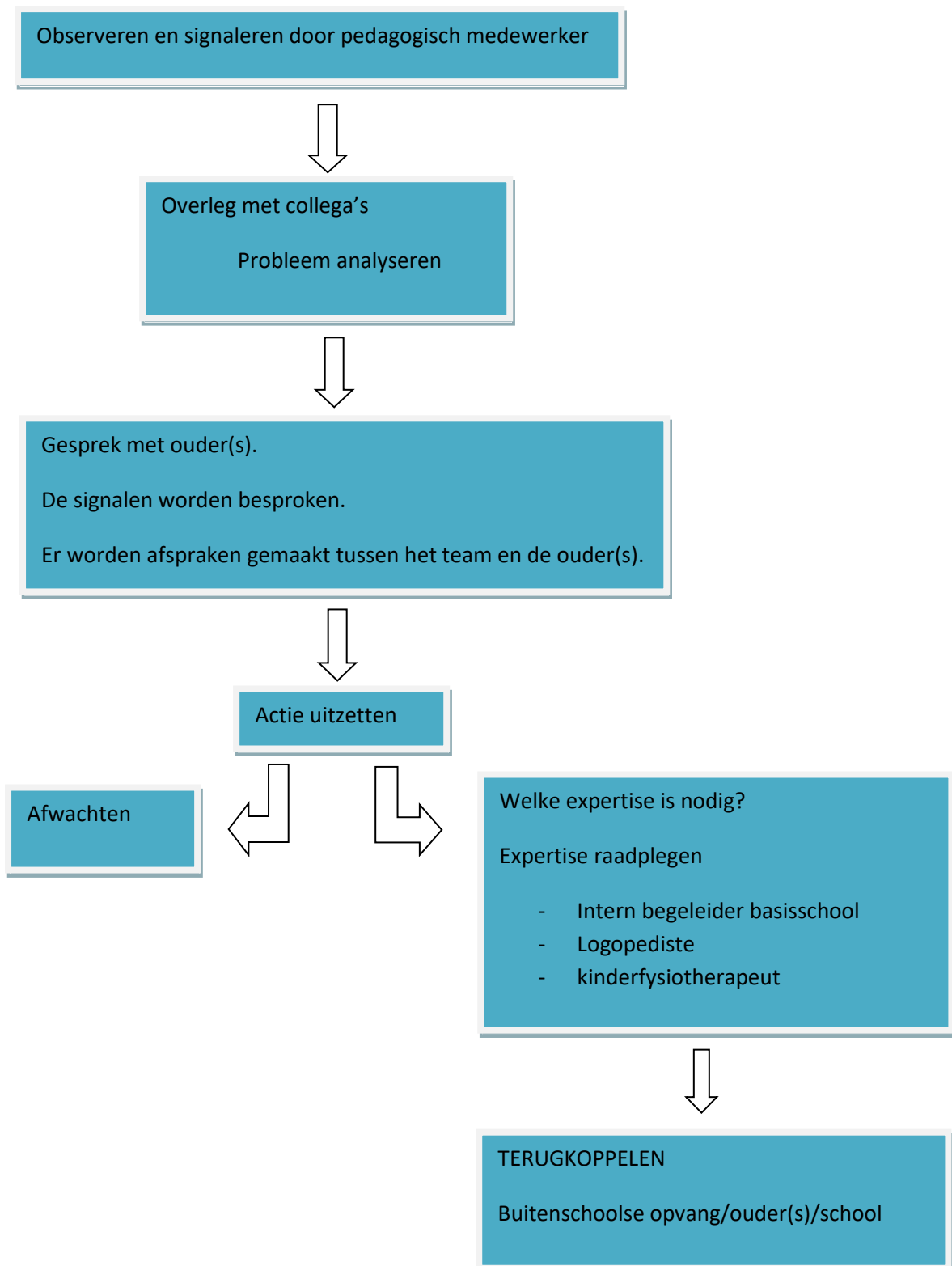
- De mentor is contactpersoon voor kind, ouder, collega's en met toestemming van ouder eventueel voor derden.
- De mentor houdt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind in de gaten.
- Bij zorgen of vragen met betrekking tot het kind maakt de mentor dit inzichtelijk. De eventuele gesprekken die hieruit voortkomen worden door de mentor gevoerd in overleg met de leidinggevende.
- De mentor is het aanspreekpunt voor alle vragen en opmerkingen over de opvang dag van het kind. De algemene dagelijkse overdrachtszaken kunnen natuurlijk gewoon met alle pedagogisch medewerkers van de betreffende dag worden besproken.
- De mentor is op de hoogte van persoonlijke zaken van het kind, bijvoorbeeld het kennen van de sporten en hobby's die het kind volgt of heeft. Verder regelt de mentor het vieren van de verjaardag en afscheid bij vertrek van de opvang.

4.2 Observeren en signaleren

In tegenstelling tot een dagopvang en de basisscholen, voeren wij op de Bso geen periodieke of jaarlijkse oudergesprekken, maar voert de mentor geregeld gesprekken met het kind zelf. De pedagogisch medewerkers hebben een signalerende rol, ten aanzien van de ontwikkeling van het kind. Roept de ontwikkeling van het kind vragen op, dan wordt dit na observaties, overleg met collega's, besproken met ouders. De observaties worden gedaan aan de hand van een observatie formulier. Afhankelijk van de ernst van de situatie, kan dit zijn tijdens een rustig haal- of brengmoment, of in een apart gesprek met de mentor. Eventuele ontwikkelingsachterstanden, vermoeden van stoornissen worden op deze manier vroegtijdig gesignaleerd. Als ouders onze zorg delen, dan wordt afhankelijk van de noodzaak, in overleg met hen de hulp ingeroepen van een externe instantie zoals bijvoorbeeld de huisarts, GGD of het centrum jeugd en gezin.

We zijn geregeld in overleg met partners als het basisonderwijs, logopediste, kinderfysiotherapeut of centrum jeugd en gezin om zo tot een juiste signalering en zo tot een juiste aanpak te komen. Schematisch weergegeven:

4.3 Zieke kinderen

Als kinderen ziek zijn (overgeven, erge diaree) en/of verhoging hebben van 38,5 graden of meer, dan moeten de ouders het kind thuis houden. Op de Buitenschoolse Opvang kunnen wij niet die nodige verzorging en aandacht geven die zieke kinderen nodig hebben. Bij besmettelijke ziekten moet het kind thuis blijven tot het volledig is hersteld. Als er een besmettelijke ziekte rondgaat, delen wij dit altijd mede aan de ouders. Informatie hierover hangt dan op het prikbord in de groep of op de deuren. Bij een beslissing of een kind wel/niet op de bso mag komen wordt eventueel de richtlijnen van de G.G.D. betrokken en in twijfelgevallen volgen wij hun advies op. Veiligheid en hygiëne staan voorop om risico's van besmetting aan anderen uit te sluiten. Wordt het kind ziek op de bso dan worden de ouders ingelicht en wordt er overlegt of het kind opgehaald moet worden. Dit ligt ook aan hoe het kind er onder is. Het is noodzakelijk dat ouders altijd bereikbaar zijn; rechtstreeks of via, via. Mocht er op "Bso Marlon" iets met het kind gebeuren, waardoor het naar een arts moet, dan bellen wij één van de ouders/verzorgers, wanneer dat tenminste mogelijk is, of hij/zij zelf met het kind naar de arts gaat of dat wij dat zullen doen. Van medicijn gebruik zijn wij graag op de hoogte en deze kunnen in overleg ook door de groepsleiding gegeven worden. Behalve koortsverlagende middelen zoals bijv. paracetamol of zepillen. Deze medicijnen onderdrukken de symptomen van de 'ziekte', dat wil niet zeggen dat het kind dan niet meer ziek is. Voor het toedienen van medicijnen moeten ouders/verzorgers een formulier invullen, waarin zij aangeven dat zij toestemming verlenen om de leidster medicijnen aan het kind te laten geven. Er is op "Bso Marlon" een EHBO koffer aanwezig. Bovendien is alle leiding in bezit van een EHBO- en/of BHV diploma.

4.4 Zindelijkheid

"Bso Marlon" heeft de insteek het beleid zo veel mogelijk aan te laten sluiten op het beleid van de scholen ten aanzien van zindelijkheid. Voor "Bso Marlon" zijn de volgende zaken doorslaggevend voor ons zindelijkheidsbeleid:

- Hygiënische overwegingen;
- Gevoel van veiligheid bij kinderen;
- Goed overleg met en informatieverstrekking en advisering aan ouders;
- Afstemming met school;

Kinderen die jong zijn en net op de buitenschoolse opvang zijn, vallen nog wel eens terug. Dit kan komen door de grote veranderingen (spanning) die het kind meemaakt; onbekende buitenschoolse opvang waar het kind wellicht nog geen veilig gevoel heeft, grote overgang van kinderdagopvang naar buitenschoolse opvang, een nieuwe school, etc. Lang niet alle kinderen durven op de buitenschoolse opvang naar het toilet te gaan. Andere oorzaken kunnen zijn: koppigheidsproblemen, autoriteitsconflicten, gebrek aan zelfvertrouwen, maar er kan natuurlijk ook een medische oorzaak aan ten grondslag liggen. Echter, de buitenschoolse opvang is, in tegenstelling tot de kinderdagopvang, niet ingericht op kinderen die niet zindelijk zijn. Tijdens het intakegesprek wordt de ouder gevraagd of zijn kind zindelijk is. Mocht dit niet zo zijn, dan wordt afgesproken dat er wordt gestreefd dat het kind binnen een maand zindelijk is. Mocht de situatie niet veranderen, dan wordt er een actieplan opgesteld. Binnen het beleidskader kan het nodig zijn afwijkende afspraken voor een bepaald kind te maken. Te denken valt bijvoorbeeld aan kinderen met een medisch probleem. De uitgangspunten van het zindelijkheidsbeleid worden duidelijk gecommuniceerd naar pedagogisch medewerkers en ouders. Kinderen die nog niet zelf hun bips kunnen afvegen na de grote boodschap, worden gestimuleerd om met behulp van vochtig toiletpapier dit zelf te gaan proberen.

Hoofdstuk 5

Waarden en normen

De tijd waarin wij leven en de cultuur waar wij deel van uitmaken, evenals het sociale milieu waarin wij zijn opgegroeid of waarin wij leven, alsook onze levensomstandigheden, bepalen sterk onze ideeën en visie over het opvoeden. Het kind is in interactie met die omgevingsfactoren. Opvoeden is stimulans geven aan die interactie en dat op een zodanige wijze, dat het kind weerbaar en zelfstandig wordt en actief kan deel nemen aan die maatschappij. Kinderen moeten de kans krijgen zich de waarden en normen eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

5.1 Waarden en normen

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen voortdurend een rol. *Waarden* geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; zij veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving.

Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. Zo is bijvoorbeeld de norm behorende bij de waarde 'respect hebben voor elkaar' dat pesten, schelden en slaan niet worden toegestaan.

5.2 Visie op het opvoeden met de verschillen in waarden en normen

Nederland heeft een samenleving die bestaat uit mensen met verschillende culturele achtergronden. Dit toont zich in verschillen in levensovertuiging, geloof, gezinssamenstelling, afkomst uit stad, platteland of buitenland. Leren omgaan met deze samenleving betekent dat kinderen moeten leren met deze verschillen tussen mensen om te gaan. De pedagogisch medewerker zal binnen het team en met de ouders bespreken hoe in de praktijk omgegaan zal worden met verschillen in waarden en normen. Dit houdt geen aanpassen in, maar inpassen. Dat geldt voor ouders en pedagogisch medewerkers en dat is een wederzijds proces. De individuele pedagogisch medewerker en het team zullen de eigen waarden en normen over opvoeding steeds ter discussie stellen om daarmee inzicht te krijgen in het eigen gedrag en opvattingen en de eventuele vooroordelen die daarmee samenhangen in relatie tot andere culturen. Een pedagogisch verantwoorde opvang die in het verlengde staat van de thuissituatie vergt goed overleg met de ouders. Openheid en wederzijds respect staan daarin centraal. Andere ideeën over opvoeding moeten bespreekbaar zijn en pedagogisch medewerkers en ouders kunnen zo leren met de verschillen om te gaan en oog te hebben voor overeenkomsten.

Hoofdstuk 6

Samenwerking en afstemming met ouders

Het begeleiden van kinderen gedurende een aantal dagen per week betekent ook opvoeden: omgangsregels, huisregels en begeleiden naar zelfstandigheid. Dit alles in samenspraak met ouders. “Bso Marlon” stelt met nadruk dat de opvang een aanvulling moet zijn op de gezinsopvoeding. Zij stelt zich op als dienstverlener. Ouders zijn de eerst verantwoordelijken en hebben de regie over de zorg en opvoeding van hun kinderen. De buitenschoolse opvang is verantwoordelijk voor dat deel, waarin zij de kinderen opvangen, waarvoor zij een overeenkomst met de ouders hebben afgesloten. Hierbinnen is het van belang dat er sprake is van een goede samenwerking. Ouders en pedagogisch medewerkers zijn betrokken bij hetzelfde kind en deze betrokkenheid vraagt om overleg, afstemming en uitwisseling. Dit vraagt van de buitenschoolse opvang een visie op eigen identiteit en van hieruit: omgang met kinderen en ouders. Bij de buitenschoolse opvang zijn de pedagogisch medewerkers, die voor ouders en kind een vast aanspreekpunt zijn en de gang van zaken rond het kind en het welbevinden bewaakt.

6.1 Samenwerking met ouders

Het beleid ten aanzien van de ouders is meer dan alleen het delen van de opvoedingsverantwoordelijkheid. Uiteraard neemt de afstemming van de zorg en het pedagogisch handelen een belangrijke plaats in. Ouders willen zich verzekerd weten van een plaats waar hun kind zich vooral beschermd, vertrouwd en plezierig voelt. De kwaliteit van de kinderopvangvoorziening, dan wel het welzijn van een kind tijdens de opvang, is in sterke mate afhankelijk van de relatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers. In dit Pedagogisch beleidsplan kan “Bso Marlon” alleen haar aandeel daarin beschrijven. Het hangt van het vertrouwen tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers af of ouders bereid zijn mededelingen te doen over de thuissituatie. Kinderen waarvan de ouder problemen heeft (bijvoorbeeld: relationeel, financieel, medisch), zullen de eventuele spanningen die dit met zich meebrengt meenemen naar de kinderopvangvoorziening. Pedagogisch medewerkers die met dergelijke omstandigheden bekend zijn, zullen extra alert zijn op een kind uit die thuissituatie. Voorafgaand aan de plaatsing vindt overleg plaats tussen pedagogisch medewerkers en ouders over de waarden en normen die beide partijen in dit kader hanteren en waar de grenzen liggen van de wederzijdse aanpassing. Met de ouders vindt regelmatig overleg plaats over het welzijn van hun kind(eren). Zeker ook op het moment dat de ouders of de pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling van het kind en eventueel doorverwijzing naar derden wenselijk is. Bij het halen en brengen van de kinderen is er gelegenheid voor de pedagogisch medewerkers en de ouders om elkaar kort over het kind te informeren. Een goede uitwisseling over het kind is voor de pedagogisch medewerkers erg belangrijk. De pedagogisch medewerker kan mede hierdoor het welzijn en gedrag van het kind afleiden. Ouders bepalen uiteraard zelf de grens met betrekking tot datgene dat zij aan de pedagogisch medewerkers willen doorgeven. Aan de andere kant wil de pedagogisch medewerker graag dat de kwaliteit van de relatie met de ouders ertoe leidt dat ouders de pedagogisch medewerkers inzicht willen geven in privéomstandigheden die het functioneren van het kind op de buitenschoolse opvang kunnen beïnvloeden. Vanuit een dergelijke open relatie is ook terugkoppeling van de ontwikkeling van het kind op de buitenschoolse opvang naar de ouders gemakkelijker. Ouders kunnen de pedagogisch medewerkers altijd advies geven en om advies vragen betreffende de verzorging en de opvoeding van hun kind. Naarmate de kinderen ouder worden groeit hun zelfstandigheid en ziet de pedagogisch medewerker van de buitenschoolse opvang de ouders minder.. De ouders moeten bovendien ook al contact onderhouden met de school. Daarnaast kunnen de kinderen steeds meer zelf verwoorden wat zij meemaken. De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang stellen wel veel prijs op het contact met de ouders. De pedagogisch medewerkers willen bijvoorbeeld graag overleggen over wat het kind wel of niet mag.

6.2 De Oudercommissie

Bso Marlon werkt samen met een oudercommissie. Onze oudercommissie behartigt de belangen van de kinderen en ouders van Bso Marlon en adviseert gevraagd en ongevraagd de directie. De oudercommissie heeft wettelijke adviesbevoegdheden. Zo adviseert de oudercommissie bijvoorbeeld over de kwaliteit van de veiligheid, gezondheid en spel- en ontwikkelingsactiviteiten. De oudercommissie komt vier keer per jaar bijeen en heeft overleg met de directie. De ouders kunnen na deze vergadering de notulen lezen op het memobord in de gang. De oudercommissie bestaat uit ouders die op vrijwillige basis een bijdrage leveren aan het beleid dat bij Bso Marlon gevoerd wordt door adviezen te geven.

6.3 Klachtenregeling

Een belangrijk uitgangspunt voor “Bso Marlon” is het aanbieden van diensten van kwalitatief hoog niveau. Toch is het mogelijk dat een ouder niet tevreden is over de dienstverlening. Wij vinden het belangrijk dat de ouder ons op de hoogte stelt van de klacht. Een klacht biedt ons de mogelijkheid de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren.

- **Wat houdt de klachtenregeling in?**

Een klacht kan mondeling of schriftelijk in worden gediend bij iedere medewerker van “Bso Marlon”. Het is voor beide partijen het meest bevredigend de kwestie met de betrokken medewerker en/of met de direct leidinggevende bespreekbaar te maken. Samen met hen wordt geprobeerd de klacht op te lossen. Een klacht wordt in principe binnen een termijn van 6 weken afgehandeld. De ouder die de klacht heeft ingediend ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd. Tevens kunnen ouders altijd een klacht over “Bso Marlon” indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en peuterspeelzalen. “Bso Marlon” is hier dan ook bij aangesloten.

6.4 De Geschillencommissie Kinderopvang en peuterspeelzalen.

Ouder(s)/verzorger(s) kunnen een klacht indienen bij de Geschillencommissie:

- Als zij de voorkeur geven aan onafhankelijke behandeling van hun klacht,
- Als zij niet tevreden zijn met de beslissing die Bso Marlon heeft genomen bij het behandeling van de klacht volgens het klachtenreglement van Bso Marlon

Een klacht kan zowel mondeling als schriftelijk ingediend worden. In het klachtenreglement van de Geschillencommissie is vast gelegd dat ouder(s)/verzorger(s) een klacht kunnen indienen als zij zelf of hun kind nadeel ondervinden door de werkwijze van Bso Marlon of door gedragingen van een medewerker. Het gaat hierbij altijd om persoonlijk nadeel voor de ouder(s)/verzorger(s) of hun kind. De klacht kan betrekking hebben op handelen of nalaten van handelen. De te nemen stappen staan beschreven op de website van de Geschillencommissie (www.klachtloket-kinderopvang.nl). Tevens zit er bij het klachtenreglement van Bso Marlon een bijlage met de beschreven stappen.